Людмила Соколюк

Михайло Бойчук та його школа

ВИДАВЕЦЬ САВЧУК О.О. ХАРКІВ — 2014

Рецензенти:

- **В.** Даниленко, доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент НАМ України, ректор Харківської державної академії дизайну і мистецтв
- **О. Шило**, доктор мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого та декоративного мистецтва Харківського національного університету будівництва та архітектури

Друкується за ухвалою Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв (протокол № 32 від 11 жовтня 2013 р.)

Соколюк Л.

С59 М. Бойчук та його школа / Л. Соколюк. — Х. : Видавець Савчук О. О., 2014. — 386 с.; 488 іл. ISBN 978-966-2562-50-7

Монографія є першим глибоким і докладним дослідженням творчості Михайла Бойчука та представників його школи як одного з найяскравіших явищ українського «розстріляного Відродження». Універсальна система монументалізму і нові педагогічні принципи, створені Бойчуком, розглядаються у найтіснішому зв'язку з мистецькою проблематикою доби, історико-культурними і політичними подіями в Україні з кінця XIX ст. і до знищення бойчукізму в 1937 р. Виявляється місце і значення Бойчука у розвитку національної художньої культури як в Україні, так і поза її межами. Проаналізовані в контексті європейської синхронності твори Бойчука і його учнів супроводжуються відповідними переліками із зазначенням місцезнаходження з метою уникнення подальшої плутанини, що з'явилась у низці сучасних публікацій. Книга розрахована на фахівців і всіх тих, хто цікавиться образотворчим мистецтвом.

The monograph is the first profound and detailed research of Mykhailo Boichuk's and his school's represantatives' creative works as an outstanding phenomenon of the Ukrainian "killed Revival". The universal system of monumentalism and new pedagogical principles created by Boichuk are examined at the narrow tie with art problems of the present, historical-cultural and political events in Ukraine from the end of the 19th century to destruction of boichukism in 1937. Place and significance of Boichuk in the development of the national art culture in Ukraine as well as abroad are displayed. Boichuk's and his pupils' art works have been analyzed in the context of European art problems and accompanied by corresponding lists of illustrations with the whereabouts indications to avoid a further confusion that in number of contemporary publications had been appeared. The book extremely useful for specialists and everybody who takes an interest in Fine Arts.

УДК 75.03:929 Бойчук ББК 85.143(4УКР)

3 M I C T

Від автора	5
Розділ 1. МИХАЙЛО БОЙЧУК ТА ЙОГО ШЛЯХ ДО СТВОРЕННЯ СВОЄЇ ШКОЛИ	9
Перші кроки в мистецтві (Львів-Відень)	11
У Краківській академії красних мистецтв	15
Мюнхенські студії	20
Паризький період	23
Розділ 2. ШКОЛА НЕОВІЗАНТИЗМУ МИХАЙЛА БОЙЧУКА	33
На батьківщині. Поширення визнання	35
Неовізантизм як варіант національного стилю	39
Універсальність творчого методу засновника неовізантизму	44
Розділ 3. ВІД НЕОВІЗАНТИЗМУ ДО БОЙЧУКІЗМУ	51
Михайло Бойчук серед фундаторів УАМ	53
Теоретичні засади і педагогічні принципи Михайла Бойчука	69
Школа М. Бойчука і «виробничий рух»	82
Розділ 4. БОЙЧУКІЗМ ЯК ШКОЛА «УКРАЇНСЬКОГО МОНУМЕНТАЛІЗМУ»	93
Бойчукісти в АРМУ	95
Михайло Бойчук і Дієго Рівера	110
Унікальність засновника бойчукізму	117
Розділ 5. ШКОЛИ УЧНІВ МИХАЙЛА БОЙЧУКА	131
Василь Седляр на чолі Межигірського технікуму	133
Школа дереворитників Софії Налепінської-Бойчук	146
Графічна школа Івана Падалки	174

3мicm 385

Розділ 6. ЗНИЩЕННЯ БОЙЧУКІЗМУ	215
Бойчукізм і «класова боротьба»	
Трансформація творчого методу школи	
Бойчукізм серед інших явищ «розстріляного відродження» в Україні	265
КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ	275
ДОДАТКИ	323
Додаток 1. Як готувалося вбивство (мовою документів)	325
Додаток 2. Евген В. Бачинський (Женева). Мої зустрічі та силуети українських	
малярів і різьбарів на чужині. Спомини старого емігранта	221
за роки 1908—1950	
Додаток 3. Ів. Вигнанець. Михайло Бойчук	337
ПЕРЕЛІК ІЛЮСТРАЦІЙ	
Перелік ілюстрацій в тексті	342
List of illustrations in the text	354
Перелік кольорових іллюстрацій	367
List of colour illustrations	370
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	373
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	383